

Bancs centrals: el gran poder no transparent

La crisi financera ha reforçat el poder dels bancs centrals. I el seu domini és més gran si actuen amb opacitat, com passa amb les compres de deute d'empreses per part del Banc d'Espanya

El 20 de maig el diari *Financial Times* es feia ressò d'una carta adreçada al Banc Central Europeu que he impulsat a la comissió d'Economia ("ECB pressed on transparency over corporate bond buying"), signada per 15 eurodiputats de sis grups parlamentaris i de set països, alguns dels quals són autèntics pesos pesants del Parlament Europeu (Werner Langen, CDU alemany; Emmanuel Maurel, socialista francès; Cora van Nieuwenhuizen, liberal holandesa; Sven Giegold, verds alemany...). S'agraeix al gran diari britànic que m'hi esmenti com a "Catalan MEP" (Member of the European Parliament): senyal que ens anem normalitzant com a país al món.

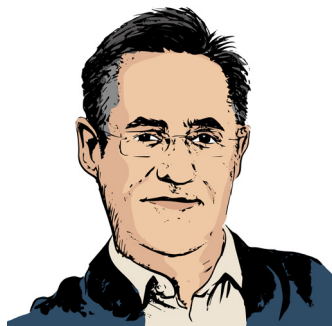
En aquesta carta reclamem al BCE que augmenti la transparència en les compres de deute empresarial que realitzen els bancs centrals nacionals en nom seu. Així, s'hi demana que els bancs centrals nacionals 1) publiquin els noms complets de les empreses de qui es compra deute, tal com ja fa el Bundesbank, el banc central alemany; 2) facin públiques les quantitats de deute que s'ha comprat de cadascuna de les empreses beneficiades; 3) simplifiquin la publicació d'aquestes dades en un sol document que reculli les compres dels 19 Estats de l'Eurozona, publicat pel BCE; 4) facin públiques les normes internes operacionals d'aquest programa de compres.

El programa de compra de deute empresarial ha significat l'adquisició per valor de 75.000 M€ de deute d'algunes empreses. Hi ha sospites molt serioses que aquest programa ja crea fortes distorsions en mercats financers i en mercats reals:

un cas clar de favoritisme a les empreses beneficiades que altera la lliure competència.

Aquestes sospites s'alimenten encara més pel fet que les compres no les fa el BCE sinó els bancs centrals nacionals. A Espanya, i segons va publicar *Expansión* (18/7/2016), el 53% de totes les compres del Banc d'Espanya van ser dirigides només a tres empreses (Repsol, Iberdrola i Telefónica). Aquestes compres massives, opaques i discrecionals de deute alimenten la hipòtesi que la política monetària ara es fa servir per ajudar empreses amigues al Govern central, en el que es coneix en anglès com a *crony capitalism* (*capitalisme Cibeles*, en expressió del fa poc finat Francesc Sanuy).

La idea de fer aquesta carta va sorgir arran de la meua participació en un de-

RAMON
TREMOSA

bat celebrat a Brussel·les el passat 28 de març en què vaig participar. Davant de Benoit Coeuré (un dels sis membres del consell de govern del BCE) i de Guntram Wolf (president del gabinet estratègic Bruegel), vaig denunciar l'opacitat de les compres de deute d'algunes empreses del Banc d'Espanya. Havia estat convidat al debat pel fet d'haver sigut el diputat ponent de l'informe anual del BCE de 2016, aprovat al plenari del PE el 22 de novembre de 2016 amb 437 vots a favor, 121 en contra i 140 abstencions.

En l'informe d'enguany, la demanda al PE perquè el BCE obligui el Banc d'Espanya a publicar els noms de les empreses a les quals compra deute serà clarament majoritària, tal com prefiguren les signatures abans esmentades. Les distorsions de la competència són massa evidents, com se sospita per exemple que passa amb una gran cadena d'hipermercats espanyola que estava a punt de tancar fa uns mesos... i que ara ha revifat miraculosament (potser perquè el Banc d'Espanya li ha comprat deute en grans quantitats?). L'opacitat d'aquestes compres també les denunciarem en l'informe de competència d'enguany.

Per bé que aquests informes no siguin vinculants, el BCE acostuma a fer cas dels mandats democràtics que li envia anualment el PE, com ha passat amb la publicació de les actes de les reunions del consell de govern (2014) o dels saldos de les operacions entre bancs centrals del programa Target2 (2012).

Eurodiputat independent pel PDeCAT